Kanały uczenia się

Trochę teorii:

Jak działa nasz umysł?

Lewa półkula odpowiada za:	Prawa półkula odpowiada za:
Czytanie	Rytm
Pisanie	Obrazy
Uczenie	Kolory
Podział czasu	Muzyka
Rozumowanie logiczne	Plastyka
	Wyobraźnia
	Pomysłowość

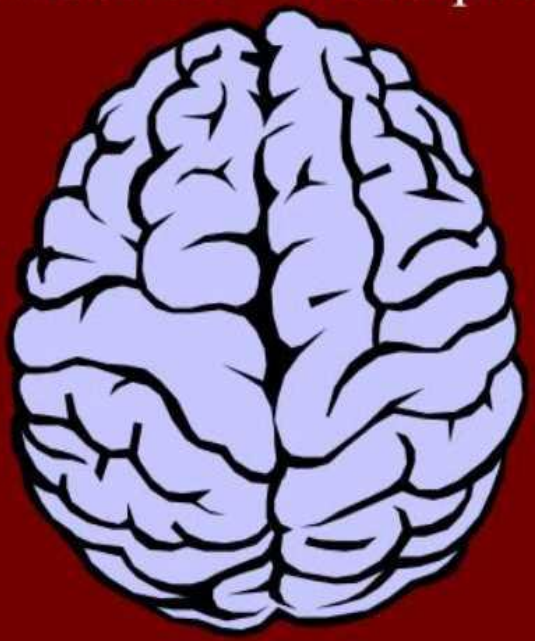

Jak działa nasz mózg.....

Dwie półkule naszego mózgu

- Informacje są przez lewą półkulę myślane (w słowach), wypowiadane, pisane, czytane, odliczane.
- Lewa półkula to: rozsądek, trzeźwy umysł, myślenie przyczynowo-skutkowe, konsekwentne postępowanie.
- Prawa półkula poznaje kształty i struktury.
- Syntetyzuje myślenie ze szczegółów z lewej półkuli i tworzy całościowy obraz problemu.
- Prawa strona umożliwia rozpoznawanie ujrzanych ludzi lub rzeczy.

Systemy reprezentacji sensorycznej

- W wyniku wieloletnich badań i analiz zachowań ludzi – opisali trzy podstawowe systemy zmysłowe (sensoryczne), za pomocą których ludzie odbierają dochodzące do nich bodźce (informacje) oraz je relacjonują (werbalizują).
- Zaczęto mówić o wzrokowym, słuchowym i kinestetyczno-czuciowym sposobie narracji świata.
- Wzrokowym, słuchowym i kinestetyczno-czuciowym sposobie uczenia się.
- Opisano też cechy zachowania osób, u których dominuje - z tych trzech – jeden system sensoryczny.
- System sensoryczny to element naszego osobistego, specyficznego„ okablowania" neurologicznego. Jest to podstawowy, odruchowo uaktywniany preferowany zmysł, właściwy nam sposób odbierania i reagowania na informacje.
- Każdy z nas odbiera informacje ze świata w sposób polisensoryczny (przy pomocy wszystkich zmysłów), ale zawsze pewien zmysł ma priorytet, jest to tzw. zmysł preferowany.
- Ta preferencja uaktywnia się zwłaszcza wtedy, gdy działamy pod wpływem stresu, napięcia, zmęczenia, kiedy uczymy się nowych zachowań (wiedzy, umiejętności).
- Te preferencje można zaobserwować już u kilkuletnich dzieci, ujawniają się one niezależnie od stymulacji otoczenia, jak każde naturalne predyspozycje.

Od dawna wiadomo, że *nie istnieje jedna skuteczna metoda nauczania* dla wszystkich. Metodycy i dydaktycy potwierdzają, że jedne dzieci najlepiej przetwarzają informacje słysząc wyjaśnienia nauczyciela, inne preferują czytanie z tablicy, a pozostałe uczą się poprzez samodzielne ćwiczenia praktyczne.

Wiele lat temu badacze odkryli, iż istnieją cztery podstawowe style uczenia się…

MOŻEMY WYRÓŻNIĆ 4 PODSTAWOWE SPOSOBY UCZENIA SIĘ (ZAPAMIĘTYWANIA INFORMACJI):

- *wzrokowy*
- *słuchowy*
- *dotykowy*
- *kinestetyczny*

Niektórzy dokonują kwalifikacji typów uczenia się w inny- podany poniżej sposób:

Wyróżnia się 3 główne typy uczniów:

- wzrokowiec
- słuchowiec
- kinestetyk (czuciowiec)

WZROKOWCY

Wzrokowcy to osoby, które preferują wokół siebie porządek. Bardzo dobrze zapamiętują **lokalizację** przedmiotów, a także kolory, wszelakie obrazy i rysunki. Niestety często zapominają nazwy, tytuły filmów, książek i innych oraz nazwiska

Cechy ucznia – wzrokowca:

- lubi prezentacje, pokazy z wykorzystaniem wykresów oraz tabel,
- lepiej zapamiętuje twarze i imiona,
- preferuje **rysowanie** i robienie notatek w czasie lekcji.

SŁUCHOWCY

Słuchowcy to osoby, które uczą się poprzez **słuchanie** siebie i innych. Dobrze zapamiętują dialogi czy muzykę, ale mogą mieć problemy z rozumieniem oznaczeń na mapach albo z geometrią.

Słuchowcy zdecydowanie wolą usłyszeć nowe informacje niż przeczytać o nich. Uczą się recytując na głos. Część z nich lubi spokojne dźwięki muzyki, które pomagają wiedzy „wchodzić do głowy". Innych z kolei rozpraszają odgłosy, dlatego potrzebują raczej spokojnego miejsca i ciszy.

Cechy ucznia-słuchowca:

- lubi wykłady, dialogi i dyskusje,
- woli **mówić** o różnych działaniach niż je oglądać,
- lubi czytać na głos albo półgłosem.

DOTYKOWCY

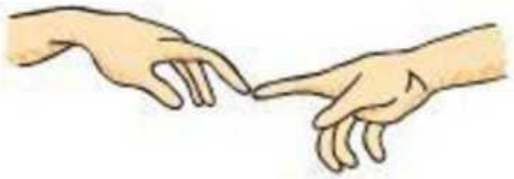

Dotykowcy to osoby, które cechuje wysoka **wrażliwość**. Uczą się głównie za pośrednictwem wrażeń czuciowych, czyli używając rąk i palców. Mówiąc prościej muszą poczuć coś na własnej skórze.

Cechy ucznia - dotykowca

- najczęściej refleksyjni, wrażliwi i spokojni,
- uczą się, dotykając, doznając wrażeń na powierzchni skóry, używając rąk i palców, łącząc to, czego się uczą, ze zmysłem dotyku i emocjami,
- używają zwrotów „czuję…”, „mam wrażenie…”.

KINESTETYCY

Kinestetycy to osoby, które najlepiej przyswajają **wiedzę w ruchu**, szukają dodatkowych stymulacji, aktywnie uczestniczą w różnych sytuacjach z życia codziennego, eksperymentują, kiedy to tylko możliwe. Takie osoby będą bardzo **znudzone** podczas wykładów, konferencji czy innych tego typu sytuacji. Będą wówczas poszukiwały dodatkowych aktywności.

Cechy ucznia dotykowca/kinestetyka:

- uczy się poprzez bezpośrednie zaangażowanie się w daną **czynność**,
- preferuje ruch i aktywność w trakcie zajęć,
- nie lubi czytać i słuchać,
- dużo gestykuluje.

Znając własny styl uczenia się możemy sprawić, że **nauka** będzie bardziej efektywna i nie będzie nudna i trudna. Czytanie stanie się prostsze, zapamiętywanie i przetwarzanie informacji również o wiele **łatwiejsze**.

SPOSOBY NA POBUDZENIE WZROKOWCA DO NAUKI:

- Na zajęciach wykorzystuj obrazy, zdjęcia, mapy, wykresy, diagramy, prezentacje PowerPoint
- Wybieraj te podręczniki do nauki, które są bogate w formy graficzne
- Zachęcaj ucznia do korzystania z zakreślaczy w czasie robienia notatek, powtórek, przygotowań do testów
- Pokaż uczniom jak uczyć się z fiszek nowych zwrotów
- Obrazami i słowami kluczowymi ubogacaj wskazówki ustne
- Mniej mów, więcej pokazuj

SPOSOBY NA POBUDZENIE WZROKOWCA DO NAUKI:

Jak pracują wzrokowcy?

- Posługuj się różnymi kolorami zapisując informacje na tablicy
- Pliki audio zastępuj filmami (zdjęcia i kontekst pozwolą lepiej zrozumieć treść usłyszaną)
- Zachęcaj do indywidualnego oglądania filmów edukacyjnych online
- Przygotuj zagadki słowne np. krzyżówki polegające na wyszukiwaniu słów (oprócz wizualizacji na wzrokowca działa również słowo pisane)

Jak zmobilizować słuchowca do nauki?

- Zachęć ucznia do korzystania ze słownych skojarzeń do zapamiętywania faktów
- Wykorzystaj rytm, stukanie, klaskanie, piosenki
- Zachęcaj do oglądania filmów
- Wykorzystuj na lekcjach pliki audio
- W trakcie zajęć zachęcaj uczniów do powtarzania swoimi słowami omawianych kwestii
- Proponuj naukę poprzez głośne powtarzanie materiału, tworzenie monologów

Jak zmobilizować słuchowca do nauki?

- W trakcie zajęć stosuj ustne prezentacje, pisemne instrukcje zadań łącz z relacjami ustnymi
- Zachęcaj do udziału w dyskusjach grupowych
- Daj uczniowi więcej czasu na odczytanie fragmentu tekstu biorąc pod uwagę fakt, że czyta on wolniej
- W czasie wykładu moduluj głos kładąc nacisk na kwestie najistotniejsze.

JAK ZACHĘCIĆ KINESTETYKA DO NAUKI?

- Używaj na lekcjach obiektów fizycznych np.modeli
- Zachęcaj ucznia do korzystania z fiszek w trakcie nauki (można je dotknąć i przenieść, co ułatwia kinestetykowi proces nauki)
- W edukacji wczesnoszkolnej stosuj modelinę, puzzle, drewniane litery, globusy, mapy
- Zachęcaj do pisania i rysowania na dużych arkuszach papieru, gdyż to także jest aktywność fizyczna

JAK ZACHĘCIĆ KINESTETYKA DO NAUKI?

- W miarę możliwości wykorzystuj odgrywanie scen i gry w czasie lekcji
- Przeprowadzaj na lekcji eksperymenty i zajęcia laboratoryjne
- Organizuj wycieczki pozaszkolne
- Mobilizuj ucznia do samodzielnego przygotowywania projektów
- Rób przerwy w czasie nauki, proponuj naukę w krótkich blokach czasowych
- Zachęcaj do nauki w czasie aktywności fizycznej: biegania, jazdy na rowerze itp.

JAK SIĘ UCZYĆ?- WSKAZÓWKI DLA POSZCZEGÓLNYCH STYLÓW

WZROKOWIEC

- Zadbaj o czystość w miejscu, którym się uczysz (trzeba usunąć czynniki, które mogą utrudnić rozpoznawanie rzeczy za pomocą wzroku)
- Jak tylko możesz korzystaj z plansz, grafów, map
- Korzystaj ze słowników, liczydeł
- Wprowadź wzrokowe symbole dźwięków, czyli napisz lub narysuj sobie to, co usłyszysz
- Rzeczy, których musisz się nauczyć umieść w zasięgu wzroku (daty, słówka)
- Pisząc słówka, możesz obok umieścić ich obrazek lub symbol
- Dbaj o czytelność i przejrzystość zeszytów
- Podkreślaj lub zaznaczaj na kolorowo to, co w tekście jest ważne
- Zadbaj o uporządkowane otoczenie, eliminuj niepotrzebne rozpraszające dźwięki

SŁUCHOWIEC

- Powtarzaj treść lekcji na głos, opowiedz ją komuś
- Powtarzając materiał podyskutuj o tym z kolegą, koleżanką lub inną osobą
- Ucz się słuchając spokojnej muzyki w tle
- Zadbaj o ciszę w trakcie uczenia się
- Ucząc się czytaj tekst zmieniając ton głosu
- Korzystaj z nagrań lektur, tekstów lub CD dołączonych do podręczników
- Układaj rymowanki, piosenki, wierszyki, które pozwolą ci zapamiętać materiał;

KINESTETYK

- Kiedy się uczysz spaceruj po pokoju, znajdź pozycję w której jest ci wygodnie.
- Wymyśl i odegraj scenkę na temat tego czego się uczysz.
- Konstruuj modele, lep z plasteliny, wycinaj.
- Powtarzaj materiał podczas spacerów z kimś kto będzie Cię słuchał.
- Pamiętaj, że twoja nadmierna ruchliwość może przeszkadzać innym, więc w czasie nauki rysuj leniwe ósemki, przegryzaj ołówek.
- Rysuj mapy myśli na dużych arkuszach.
- Kiedy powtarzasz słówka spróbuj skojarzyć je z jakimś ruchem.
- Słuchaj łagodnej, relaksacyjnej muzyki.
- Rób krótkie przerwy w nauce, wykonaj proste ćwiczenia ruchowe.

POSZCZEGÓLNE TYPY UCZENIA SIĘ W KLASIE

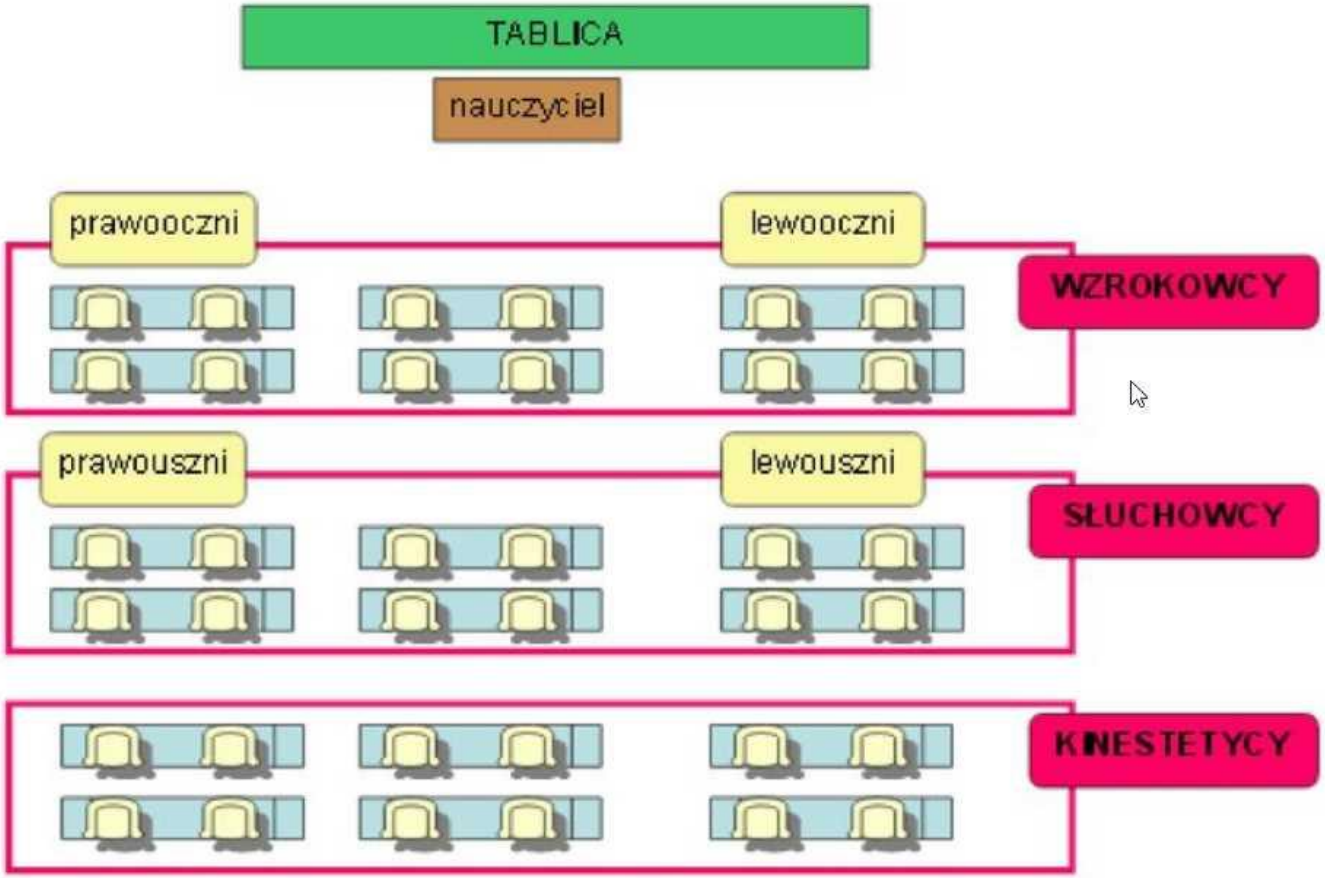

Każdy z nas ma swoje strategie nauki, każdy uczy się na swój sposób. Niektórzy uczą się szybciej, kiedy coś słyszą, inni z kolei muszą to samo zobaczyć lub dotknąć. Dlatego ważne jest to, aby odkryć, który ze zmysłów jest u nas najbardziej wyostrzony i w jaki sposób ułatwić i zwiększyć efektywność nauki.

Jak się uczyć żeby się nauczyć - typ czynności proponowanej uczniom

wzrokowiec	Czyta, ogląda, obserwuje; Korzysta z kolorów, podkreśla Wizualizuje materiał; Tworzy mnemotechniki wzrokowe (ideogramy, obrazki, plakaty	WIDZĘ TO
słuchowiec	Słucha (głosu nauczyciela, innych, taśm), czyta na głos, czyta dramatycznie, powtarza na głos. Stawia pytania i odpowiada na nie (na głos). Uczy innych; Rapuje, rytmizuje Tworzy mnemotechniki słuchowe (wierszyki). Słucha muzyki (właściwej dla określonego stanu uczenia się: relaksującej, energetyzującej, integrującej	SŁYSZĘ TO
Wzrokowiec, słuchowiec	Ogląda filmy, tworzy prezentacje multimedialne	WIDZĘ I SŁYSZĘ
kinestetyk	Odpowiada pisemnie. Robi notatki, rysuje (tworzy tematyczne pocztówki) Układa fragmenty w logicznej całości. Uaktywnia fizycznie, modeluje treści na własnym ciele. „Odgrywa" (gra w role); Wykonuje eksperymenty. Wykorzystuje ruch do osiągania odpowiednich stanów dla efektywnego uczenia się: integracji, relaksu, energetyzacji (ćwiczy mięśnie uczenia się)	CZUJĘ TO
Wzrokowiec,kinestetyk	Tworzy projekty, wykonuje modele. Rysuje linie czasu, tworzy mapy mentalne. Wykorzystuje ruch do osiągania odpowiednich stanów dla efektywnego uczenia się: integracji, relaksu, energetyzacji. (ćwiczy mięśnie uczenia się)	CZUJĘ TO
Wielozmysłowiec-o pełnym polu oercepcji	Bierze udział w dramie; Pracuje projektami; Wycieczki. Wykorzystuje ruch do osiągania odpowiednich stanów dla efektywnego uczenia się: integracji, relaksu, energetyzacji. (ćwiczy mięśnie uczenia się)	WIDZĘ, SŁYSZĘ, CZUJĘ, DZIAŁAM

Podsumowanie

- Znajomość stylów uczenia się i preferencji sensorycznych służy pełniejszemu poznaniu uczniów oraz rozwijaniu ich umiejętności,
- Każdy człowiek jest inny – zwykle w preferencjach sensorycznych jest „kombinacją” kilku,
- Najefektywniej uczą się ci, którzy potrafią rozwinąć wszystkie style uczenia się,
- Warto korzystać ze świadomości własnych możliwości, ale również warto rozwijać i udoskonalać umiejętności, które są najmniej wykorzystywane.